

ארוסה פרק רביעי סוטה

כו.

עין משפט נר מצוה

א ב ג מ"י פט"ו
מחל' אסורי ביאה
הלכה כ' עוש"ט אה"ע
סמוך ד פסוק טו:
ד [מ"י פ"א מהל' סוטה
ה"י י עוש"ט אה"ע פ"י
קפ"ט פ"י טו]:
פ"ה ר' ז מ"י פ"ב מהל'
סוטה הלכה כ' והלכה
ג:

תוספות שאנין

דומה לשון קלסה ולשון
חשד הוא כדאמרין בנדה
דומת עירך עלתה בין וכן
מידת הוה דיימא חמותי
מיהו: סו עומדת בחוקת
כשורות. הבת עומדת
בחוקת כשורות וליתיה
פסולה לא היישין דרוב
בעילות אחר הבעל
ומבעלה נתעברה: וקינא
והביא אמר רחמנא הטקא
לה ישיקה. ואי קשיא
בקינא נמי כתיב וקינא
(והביא) את אשתו
דמשמע בעלה יקנא לה
ולא אחר. הא איתיה
מאישי איש (אשר תשטה
אשה תחת אישה) ל"ה:
רב אשי אמר כו. מר
ספרש היקשא דאיש
לאשה ומר ספרש היקשא
דאשה לאיש ולא פליגי:
הדרן עלך ארוסה

דומה. פירש ר"ח שמעתיין עליה בני אדם שהיא מונח דגראקין (ביבמות דף כה.) [אמר אביי אמרה לי אסן דומי דמתא יומא ופלגא הוא] עד שישאלו וימנו בה מוזרות בלגנה פי' מוזרות נשים שעות פשתן משוך ק' מפרש בגמרת א"ר. מה שהביא רבינו מנחל דומי דמתא יומא ופלגא לא הביא אלא לרשיה לשון דומה לוח שפטים הוא ומיהו הכא לא מוזר בדומה כה"ג ד"ר"כ אפי' כנס יומא דהא פסקינן התם בפ"ג דיבמות (דף כה.) כרבי בקלא דלא פסיק היכא נדדומי מתא יומא ופלגא דקאמר הוואל ומכוור הדבר תלא ואפילו רבי יומן מודי הכא אס כנס דלא יומיאט): **ר"ב** בעילות אחר הבעל. לא איירי אלא בקלא דפסק דפסקין כרבי (ביבמות כה.) דלא תלא דרוב בעילות אחר הבעל ואת"ג דרב דאמר בסוף פרק אלמנה ביבמות (דף טז:) הכא על ארוסתו צבית תמיו הולך ממזר ומוקי בגמרא צדיימא מיניה ומעלמא ולא שדין לה צמר דדייה דוקא ארוס שדין לה ממי אלה אכל בעגל שנסה מודי ולשמואל ל"ש דלעולם הולך שמוקי וכגון דלימא לדומה גופא קמן דלישיילא אכל איתא קמן ואמרה לכשר נעלמי נאמנת דאמרין בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עה.) גבי ארוסה שעברה את"ג דמוקמינן לה בפרק אלמנה לכ"י (ביבמות טז:) כגון דיימא מעלמא מאי שמוקי דאמר שמואל בדוקי שדוקין את אמו ואומרת לכשר נעלמי דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי גמליאל דאמר היא נאמנת דאפילו כרוב פסולין אלה והוא הדין האי דקאמר הכא אל ישא צמ דומה כגון דלימא לדומה קדושין דנישיילא אכל איכא למתמה ללישנא צמרא דאמר בפרק אלמנה צמא עליה דכ"ע לא פליגי דצמרא דדייה שדין והא הכא דנעלה קדוש אלה כל שעה לא שדי ליה שמואל צמרא דנעל דצמרא ררוס לא כל שכן ואפי' אס תמלא לומר דשאני התם דידיעין צמרא דכא עליה אכל גבי בעל לא ידיעין צמרא ודאית דכא עליה מ"מ לרבא תקשה דאמר אפי' צמרא דאמר אמר מסתברא דלא דיימא מיניה צמרא דאמר רב הולך ממזר ושמואל אמר הולך שמוקי אכל דיימא מיניה צמרא דדייה שדין ליה ואפי' לרב וכו' לשמואל והא הכא את"ג דאית לה בעל א"ר אשה מתעברת אלא סמוך לווסתה

דומה ואל ישא בת דומה שזו באה משיפה כשרה וזו באה משיפה פסולה ור' יוחנן אמר ישא אדם בת דומה ואל ישא דומה שזו עומדת בחוקת כשורות וזו אינה עומדת בחוקת כשורות מיחיבי נושא אידם דומה אמר רבא ותסברא נושא לכתחלה אלא אם נשא תני נמוי בת דומה והלכתא ישא אדם בת דומה ואל ישא דומה דתני רב תחליפא בר מערבא קמיה דר' אבהו א"ר: **אשה** מונה בניה כשרין רוב בעילות אחר הבעל בעי רב עמרם היתה פרוצה ביותר מהו אליבא דמ"ד? אין אשה מתעברת אלא סמוך לווסתה לא תיבעי לך דלא ידע בה ולא מנשר לה כי תיבעי לך אליבא דמ"ד? אין אשה מתעברת אלא סמוך לטבילתה מאי כיון דידע בה נטורי מנשר לה או דלמא כיון דפרוצה ביותר לא תיקו: ואלו שב"ד כו': ת"ר איש מה ת"ל איש איש לרבות ד' אשת חרש ואשת שוטה ואשת שעמום ושהלך בעלה למדינת הים ושהיה חבוש בבית האסורין שב"ד מקנין להן לפוסלן מכתובתן יכול אף להשקותן ת"ל והביא האיש את אשתו ר' יוסי אומר אף להשקותה ולכשיצא בעלה מבית האסורין ישקנה במאי קא מופלגי רבנן סברי בעינן וקינא והביא ר' יוסי סבר לא בעינן וקינא והביא ת"ר: **אשר תשטה אשה אשה לאיש** היא הלכתא אמר רב ששת כשם שאם הוא סומא לא היה משקה דכתיב **ונעלם מעיני אשה** כך היא אם היתה סומא לא היתה שותה רב אשי אמר יבשם שחיגרת וגידמת לא היתה שותה דכתיב והעמיד

(א) ונתפחה יבמות פ"ט, (ב) נמה לל: (ג) ובעל מד:, (ד) ובעל מד:, (ה) ומוקלל כו:, (ו) כש"ל מ"י, (ז) נמנכר ה:, (ח) ופי' לעיל ו:, (ט) דאירי בקלא דפסיק דפסקין כרבי דלא תלא תמא דאירי ודאירי מה"י דרוב בעילות אחר הבעל ואפי' דרב כו. רש"י, (י) נכונות קל:, (יא) וישן היטת תמי' ערכין, (יב) ד"ה ולא אליפא:

תורה אור השלם

- והביא האיש את אשתו אל הבית והביא את פרקניה עליה עשירי האשה קמח ששירים לא ירק עליה ששן ולא יתן עליה לבנה כי נמנת קמח הוא נמנת ופרין מזהרין שך:
- זאת תורת הקמח אשר תשטה אשה תחת אישה ותקמא:
- במדרה איש אהרן שכתב ורק ובעל מעיני אשה ונתקרה היא נתקאה ורק אין קה הוא לא נתקפה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ותפחה ופי' אלה אלא דמי ששטו:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אליבא דרבי וכו' ונראה דרבי וכו' ע"י מה דף י"ג מ"ב מ"ב דהואל: ד"ה רב אשי אמר וכו' ותירין מרבי רחמנא כן חרש י"ל פ"ל ויהי כמיטע פ"א דערכין מ"ג:

מוסף רש"י

דומה. לשון לישן וזהו וי. ואשת שעמום. לפי שמתכוין לנ נעלם כו. הדרן עלך ארוסה

אשר שטתה אשה תחת אישה. קרא ימירא הוא לנרעה בסוף הפרשה זאת תורת המעשה וכו': **לפיקש** רב אשי אמר כו. מר מפרש היקשא דאיש לאשה ומר מפרש היקשא דאשה לאיש ולא פליגי: והעמיד

קבוע והוא לן למימר רוב בעילות אחר הבעל ולא שדי ליה צדידיה כ"ש התם: **אליבא** דמ"ד אין אשה מתעברת אלא סמוך לווסתה וכו'. י"ל כגון שלא קבעה ווסת וה"ה דהמ"ל וכגון דלא קבעה ווסת לך כי תבעי לך היכא דקבעה ווסת אלא מילתא דפסיקא נקט מימיה לרבי והא אמרי' התם בפ' המפלת (נדה דף כה:) הווא שפירא דמתא לקמיה דמר שמואל אמר האי בר מ"א יומא הוא וחסדי מיום דאולה לטבילה עד ההוא יומא ולא הוא אלא מ' יומא אמר האי צדוזה בעל וכפתייה ואודי ותקשה למ"ד סמוך לווסתה * וגראה דמ"ד סמוך לווסתה רוב עינוורין קאמר מיהו מודי דומינן מיקרי דמיעברה נמי סמוך לטבילתה או צמרא דאמרין אלא לאוסרה לטבילתה לטבילתה ע"י קינאו זה אכל משום לפוסלה מכתובתה לא לר"ך קרא דהא אפילו רבן שמעון בן גמליאל דאמר בפרק דמתנות (דף קי:) כתובת אשה דאורייתא לאו ממא דאורייתא אלא אית ליה סמן מדאורייתא כדאמרין התם בפ"ק (דף י.) מכאן סמכו חכמים לכתובת אשה מן המורה אלא תנא דנקט כתובה מילתא אגב אורחיה קמ"ל דעוברת על דת צריכה התורה להפסיד כתובתה: **רב אשי אמר** בשם שחיגרת וגידמת אינה שותה דכתיב והעמיד והעריך לא ממעט אלא גוסס בפ"ק דערכין (דף ד.) וכן העמדה דכתיב נקדשים בעלי מומין דאמרי' בפרק השאשח (חולין ג.) שחטה ועדיין מפרנסת דנת העמדה והערכה היא וגבי יבם כתיב (דברים כה.) ועמד ואמר ואפי' חליץ נחתכו רגליו [למטען] בן הארבעה מיכה מחליה לא תקשי דהתם מפרש טעמא משום דכתיב בה מעל רגלו ועיקר קרא דועמד ואמר כדריש ליה כפסרי מלמד שאינו אומר דכריו אלא בעמדה * ומיך מרבי רחמנא בן חדש לערפין ש"מ דאיהעמדה ממש לא קפיד רחמנא וכן בהמה בעלת מום עיקרה לפדין עומדת ולא חילק בה הכתוב בין בעלת מום אפי' נשברו או נחתכו רגליה דלא עדיפא מאדס דלא קפיד קרא אעמידמו: **דכתיב** והעמיד דכתיב את האשה ונתן ע"י בפייה. אי קשיא דהכא משמע דרב אשי בעי קרא דכתיב וצפרק נגמר הדין (פסחין מה:) אמרי' אמר ליה מר קשישא צמרא דכתיב קרא דאשי לרב אשי וימי לא נענין קרא דכתיב והתנן היה אחד מהם גידם או חיגר וכו' מאי טעמא לאו אמרי' דנענין קרא דכתיב לא משום דכתיב קרא ימירא הוא דמשמע אי לאו דהו ימירא דלא נענין קרא דכתיב בשלמא דרב אשי דמשמע טומא מעיני איכא למימר קרא ימירא דהוה מצי למימר ונעלם מאישה וכן והעמיד דאמר רב אשי איכא למימר קרא ימירא הוא דהא כתיב והעמידה